

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, modificările și completările propuse la Codul de procedură penală prin prezentul proiect sînt inspirate exclusiv din practica cotidiană a organului de urmărire penală, acestea (modificările și completările) fiind în esență extrem de necesare și oportune. Întru argumentarea necesității adoptării modificărilor și completărilor vizate autorul invocă volumul enorm de lucru în cadrul procesului de administrare a probelor în cauzele penale avute în gestiune de către ofițerii de urmărire penală (randamentul mediu din anii 2007-2008 atestă o sarcină de 65,5 cauze pentru fiecare ofițer de urmărire penală), care la rîndul său se răsfrînge asupra calității și termenelor urmăririi penale, ofițerii de urmărire penală fizic nereușind de a face față întregului volum de lucru. Pentru exemplificare, autorul menționează că doar pe parcursul a 4 luni ale anului curent la examinarea organului de urmărire penală s-au aflat 15107 de sesizări despre infracțiuni, dintre care 7100 au fost propuse pentru a nu porni urmărirea penală.

Respectivul proiect urmărește strămutarea unor sarcini din domeniul examinării sesizărilor despre infracțiuni de la organul de urmărire penală către organele de constatare, precum și investirea organelor de constatare (din cadrul MAI, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciului Vamal și Serviciului de Informații și Securitate) cu dreptul de a propune, în urma examinării sesizărilor, neînceperea urmăririi penale. Pe de altă parte, în cazul existenței bănuielii rezonabile că a fost săvîrșită o infracțiune și nu există vre-o una din circumstanțele care exclud urmărirea penală, organele de constatare vor transmite actele de constatare întocmite împreună cu mijloacele materiale de probă organelor de urmărire penală corespunzătoare pentru a decide asupra pornirii urmăririi penale.

O altă latură vizată de respectivul proiect este cea cu privire la pornirea urmăririi penale. Pornirea neîntemeiată a urmăririi penale, cu repercusiunile sale asupra respectării drepturilor și libertăților omului este o problemă care la fel merită o atenție sporită. Proiectul vine pentru a modifica prevederea ce obligă organul de urmărire penală de a porni urmărirea penală în cazul în care din actul de sesizare rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvîrșită o infracțiune (alin. (4) art. 55 și art.

274).

Reglementarea actuală nu cuprinde întru totul o fază deplină de verificare a circumstanțelor cazului cu posibilitatea efectuării unor acțiuni sau măsuri concrete pentru a le stabili cu certitudine. Astfel, organul de urmărire penală este obligat să pornească urmărirea penală fără a efectua acte de constatare suplimentare, fapt care duce în unele cazuri la pornirea neîntemeiată a cauzelor penale. Prin urmare, se propune instituirea unei faze de control prealabil obligatoriu pentru verificarea bănuielilor rezonabile că a fost comisă sau nu infracțiunea, iar dreptul de a efectua acțiuni privind verificarea și completarea informațiilor care confirmă sau infirmă săvârșirea infracțiunii să-l aibă și organele de constatare.

Totodată, se propune ca organele de constatare care exercită activitatea operativă de investigații, să aibă dreptul de a efectua în legătură cu verificarea și completarea informațiilor care confirmă sau infirmă săvârșirea infracțiunii măsuri operative de investigații în conformitate cu prevederile CPP și a Legii nr.45 din 12 aprilie 1994 cu modificările și completările ulterioare, măsurile operative urmînd a fi efectuate în cazul infracțiunilor grave, deosebit de grave și excepțional de grave, (art.135 alin. (1) CPP), care nu pot fi descoperite sau ai căror făptuitori nu pot fi identificați prin alte mijloace.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Proiectul este compatibil cu legislația comunitară și standardele internaționale în domeniu.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Cristea Valentin
șef secție drept privat
19 Iunie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md